

DEMOKRACIJA

Leto V. - Štev. 23

Trst - Gorica 8. junija 1951

Izhaja vsak petek

Goriškimi Slovencem!

Gorica, dne 7. junija 1951.

Goriški, tržaški in koroški Slovenci uživamo vsaj toliko demokracije in svobode in človeških pravic, da lahko volimo v pokrajinski in v občinski svete svoje prosto izbrane kandidate. Za nas in za ves slovenski svet ni brez pomena dejstvo, da od vsega slovenskega sveta, to je od vseh tri sto milijonov Slovanov, samo mi zamejski Slovenci uživamo to pravico. Se niti naši bratje v videmski pokrajini, od katerih nas loči samo upravna pokrajinska črta, ne uživajo te pravice v duhu popolne svobode in demokratične prostosti. Kajti zle sile vseh italijanskih strank jim na vse mogoče načine preprečujejo živeti slovenski in postavljati svoje slovenske kandidate na liste!

Na drugi strani pa so nam goriškimi Slovencem prav te sile zadnji hip črtele iz volivnih seznamov večje število Slovencev, in sicer potem ko so seznanili bili od pristojnega oblasti, da uradno pregledani, potrjeni in zaključeni. Ko so te naše volivce 18. aprila 1948 Italijani potrebovali, ker nismo slovenski narodni demokrati imeli svojega kandidata, jih niso črtali!

Poleg vseh krivic, ki jih nam prizadevajo, od razdelitve naših volivcev na številna italijanska okrožja (da ne pridejo do vidnega izraza!), do krivičnega črtanja z volivnih seznamov pa tja do prav tako krivične izpustitve teh seznamov, moramo samo mi Slovenci izstavljati dvojezične lepake in torej trošiti dvakrat toliko denarja. Italijani pa samo enojezične. Kje pa je zakon, ki nam prepoveduje slovenske enojezične lepake? In če je zakon, zakaj ga oblast ne spoštuje in sprejema tudi slovenske vloge in sama izdaja dvojezične? Krivico nam delajo torej tudi na tem polju!

Kljub temu in prav zaradi tega je nujna dolžnost vseh slovenskih volivcev, da gredo na volišče, kjer morajo voliti narodno zavedne kandidate, ki jih »Demokracija« ime noma prikazuje. Gre za čast slovenskih volivcev na tem ozemlju da pokažejo svojo neustrašenost in svojo samozavest. Pokazati morajo, da so jedro slovenske manjšine v Italiji, ki se zaveda svoje narodne dolžnosti, kajti vsi slovenski volivci so branitelji naših jezikovnih in sploh vseh narodnih pravic. Na njih je prav za prav vsa odgovornost za uspeh ali za neuspeh! Nalaga se Slovincem nasprotno sile razpršile slovenske glasove po raznih okrožjih. Kljub temu so slovenski kandidati postavljeni v glavna volivna okrožja, kjer lahko naši volivci pokažejo svojo zrelost in odločnost. Odločnost tako v odnosu do državljanskih Italijanov, kakor v odnosu do komunizma.

Mi demokrati pa ne točemo samo priznanje in spoštovanje nacionalnih pravic naše manjšine v Italiji, ampak zahtevamo tudi radikalno agrarno reformo, da odpravimo še obstoječi kolonizem v Brdih. Zahtevamo posebno zaščito kmetov pred davčnim vijakom in nedeljivost kmetije kot družinske gospodarske enote. Zahtevamo tudi posebno zaščito našega delavca in uradnika, ki morata imeti prvenstvo pri zaposlitvi, ker sta tu rojena in imata pravico do dela in kruha na tem svojem ozemlju.

V političnem oziru zaprepaščeni vidimo, kako fašisti zopet naraščajo, postajajo močni in nevarni. Volitve v sedemindvajsetih pokrajinskih severne Italije in na Siciliji so pokazale, da jih je samo tu 600.000! Koliko jih je še v ostalih pokrajinah, bomo videli v kratkem. Kdo je temu kriv? Prav gotovo vlada, ki jih je prehitro in preveč široko-

Goriški Slovenci!

Volimo vsi za naše pravice

Slovenska manjšina je deželno-zborskim volitvam hotela prvotno pripisovati zgolj upraven značaj, a jo je tok dogajanj prisilila, da jim tudi ona pripíše političen značaj, kot ga imajo v vsej državi. Vlada večina je razdelila volivna okrožja na najzavratnejši način z namenom, da ošibi, oziroma razkroji in razdrobi slovensko manjšino na najmanjše mogoče delce ter ji že od vsega začetka onemogoči zastop v deželnem zboru. Toda kljub vsem naporom vladajočih in njihovih funkcionarjev bo slovenska manjšina na teh volitvah dokazala svoj obstoj in opozorila svet na težavne okoliščine, v katerih mora živeti.

Slovenska manjšina v Italiji ne zahteva zase ničesar, česar ne uživajo italijanski državljani in do česar nima pravice po človeških postavah ali pa po državni ustavi. Za svoje pravice se bori z nenehno vztrajnostjo, da ji jo že končno tudi merodajni vladni krogi priznajo. Tudi v bodoče bomo vodili borbo za naš jezik, za zakonite naših šol, za svobodno kul-

Goriškimi Slovencem

Svobodne volitve so v demokratični državi najvišji izraz državljanjskih pravic. Z občinskimi in deželnimi volitvami postavljajo državljani upravitelje občin in dežel. Podobno za Vas goriške Slovence so prihodnje volitve življenjskega pomena. Od teh volitev je odvisno ne samo, komu zaupate goriški Slovenci upravo občinskih in deželnih fondov, ampak po glasovih, ki jih boste dali slovenskim kandidatom na slovenskih listah, vas bodo šteli in upštevali. Slovenske šole, nameščanje slovenskih delavcev in uradnikov v javnih službah, bodočnost in kruh vaših otrok so odvisni od vašega glasu. Zato je vsak vaš glas, ki se ne odda ali se izgubi za tuje volivne liste in ime, udarec po slovenskih pravicah do življenja, kruha in obstoja.

Demokratski Slovenci Svobodnega tržaškega ozemlja čutimo z vami, goriški bratje! Vaš napredek je naše veselje, vaš neuspeh je naša skrb.

Slovenske Goričanke in Goričani, zavedajte se v tem odločilnem trenutku svoje odgovornosti do svojih otrok in svojega naroda.

Od raznih kandidatov, ki se vam predstavljajo, bodo mogli samo oni odločno zagovarjati vaše pravice in vas braniti krivic, ki so res pravi slovenski, narodno zavedni in demokratični močje.

Zato kot bratje bratom kličemo: pokažite pri prihodnjih volitvah, da ste zrel del slovenskega naroda, ki sicer spoštuje državo, v kateri živi, ali zna braniti tudi svoje življenjske pravice, svoj jezik, svojo čast, ime in obstoj, do česar ima pravico po božjih zakonih in demokratičnih načelih.

V Trstu 7. junija 1951.

SLOV. DEMOKR. ZVEŽA
za SVOB. TRZ. OZEMLJE

grudno-rehabilitirala.

Ko vas pozivam, da izvršite vsi volivci vašo narodno dolžnost, to je, da greste na volišče in glasujete za kandidate, ki vam jih »Demokracija« svetuje, vam zagotavljam, da kakor v preteklosti tako tudi v bodoče ne bo opuščena nobena prilika in zamujen noben korak, da nastopimo pri vladi v Rimu, pri poslanski zbornici in v senatu in protestiramo za vse krivice, ki se nam godijo, zahtevajoč zaščito našega življenja in narodnega obstoja.

Biti Slovenec, je naš ponos! Javno izpričati našo narodno pripadnost, je naša čast! Glasovati za naše liste in kandidate je pa dolžnost vsakega slovenskega volivca in volivke!

Saj ne sovražimo prav nobenega, le živeti hočemo naše narodno življenje kot enakopravni državljani. Ker imamo vse dolžnosti, zahtevamo tudi priznanje in spoštovanje vseh naših pravic.

Dr. Avgust SFILIGOJ

turško izživiljanje, za naše gospodarske ustanove, ki so bile kakor koli uničene, za pravico našega človeka, da živi, da dela in da se gospodarsko, strokovno ter kulturno razvija na svoji zemlji. Skratka, zakonito se bomo borili za vsakdanji kruh delavca, kmeta in razumnika, za onemoglega starčka in za neobgledeno dete.

Volivci, volivke! Kot politično dozoreli člani slovenske skupnosti se dobro zavedajte svoje dolžnosti: za našo zaščito morate vsi kot eden na volišče in tam pravilno glasovati za kandidate demokratske

skupnosti, ki nastopajo s tradicionalnim znakom LIPOVE VEJICE.

Premislite dobro! Nobena italijanska stranka ne priznava slovenske narodne manjšine, kaj še, da bi jo celo upštevala! Zato ne bo nobena teh strank zagovarjala naše koristi. Ker smo lojalni državljani, zahtevamo, da nam vladajoče stranke priznajo pravico, da se sami zastopamo in da ustvarjalno sodelujemo pri upravi naše dežele.

Ne pozabite! DFS si je nekoč prilastila izključno pravico, da samo ona zastopa slovenske koristi. Ničče ji ni poveril te naloge, sama

si jo je na nedemokratičen način prilastila! Nikdar ni brezkompromisno zastopala slovenskih koristi. Glede na to pomislite samo na koruzniško SIAU; na onega, ki jo je krstil za DFS, in na onega, ki mu je pomagala, da je prišel v rimski parlament. Cim je koruzništvo prenehalo, so ji visoki botri obrnili hrbet. Zato, da se ohrani — se danes navidezno vrača k narodnim geslom!

Zaradi vsega tega glasuje zavezen Slovenec za svoje kandidate — za lipovo vejico!

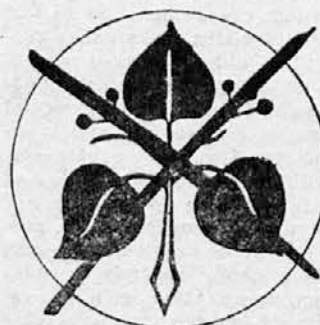
SLOVENSKI KANDIDATI

TAKO BOSTE PRAVILNO VOLILI!

NA VSAKI GLASOVNICI, KI JO DOBITE NA VOLISCU, JE EDEN NASHIH ZNAKOV: LIPOVA VEJICA V GORICI, LIPOVA Z GROZDOM IN CESNJAMI V STEVERJANU, MOSI, KAPRIVI IN MARJANU; CEBELA V SOVODNJIH, GRADIŠKI IN FARI; PLUG IN NAKLO V DOBERDOBU, FOLJANU IN RAVNOLPU.

PREKRIZAJTE TE NASE ZNAKE IN VOLILI STE PRAVILNO!

POZOR! OPOZARJAMO VSE VOLIVCE, DA ZA VOLITVE, KI BODO V NEDELJO 10. JUNIJA T.L. NI MOČI DATI NOBENEMU KANDIDATU PREFERENCNEGA GLASU! — NA VOLISCU VAM DAJO SVINČNIK, S KATERIM PREKRIZAJTE NASE ZNAKE. KO STE ZNAKE PREKRIZALI, ZGANITE GLASOVNICO IN JO S SVINČNIKOM VRNITE PREDSEDNIKU VOLISCA!

Občinske in pokrajinske volitve na Goriškem

Kandidati za občinske volitve

ŠTEVERJAN

KMETSKA - DELAVSKA LISTA

ZNAK: LIPOVA VEJICA
z GROZDOM in CESNJAMI

1. CIGLIC Ivan iz Steverjana
2. MARAZ Rudi iz Steverjana
3. PODVERŠIĆ Hermenegild iz Steverjana
4. MARAZ Ignac iz Steverjana
5. KOREN Franc iz Steverjana
6. GABROVEC Albert iz Steverjana
7. TOMAZIČ Jožef iz Steverjana
8. TERPIN Alojz iz Steverjana
9. HLEDE Alojz iz Steverjana
10. MIKLUS Danijel iz Steverjana
11. STEKAR Alojz iz Jazbin
12. COLJA Lade iz Jazbin

DOBERDOB

KMETSKA - DELAVSKA LISTA

ZNAK: PLUG in NAKLO

1. VIZINTIN Jožef, Doberdob
2. PAHOR (Pacor) Bruno, Jamlje
3. FERLETIC Stefan, Dol
4. LAURENCIC Ivan, Poljane
5. ZUZIC Andrej, Doberdob
6. FRANDOLIC Anton, Doberdob
7. FERFOGLIA (Ferfolja) Evgen, Doberdob
8. FRANDOLIC Alojz, Dol
9. CADES Jožef, Doberdob
10. FERLETIC Miroslav, Doberdob
11. PACOR (Pahor) Anton, Jamlje
12. FRANDOLI (Frandolič) Alojz, Jamlje

SOVODNJE

KMETSKA - DELAVSKA LISTA

ZNAK: CEBELICA

1. TOMSIC Peter iz Sovodenj
2. CERNIC Karel iz Rupe
3. PETEANI Ambrož iz Sovodenj
4. CERNIC Venceslav iz Gabrij
5. TROHA Rado iz Rupe
6. CERNIC Anton iz Rubij
7. CAUDEK Roman iz Sovodenj
8. MONTI-GORJAN Roman iz Sovodenj
9. TRAMPUZZI - TRAMPUS Josip iz Rupe
10. CEUDEK Alojz iz Peči
11. VIZIN Anton iz Sovodenj
12. DEVETTI - DEVETAK Josip z Vrha Sv. Mihaela

Kandidati za pokrajinski svet

KMETSKA - DELAVSKA LISTA

OKROZJE

Števerjan - Kapriva

CORSI (Korsič) Remigij, stavbenik, iz Steverjana

VOLIVNI ZNAK JE ISTI!

KMETSKA - DELAVSKA LISTA

OKROZJE

Doberdob - Sredpolje Poljane

LAURENTI (Lavrenčič) Jožef, upok. železničar, iz Doberdoba

VOLIVNI ZNAK JE ISTI!

KMETSKA - DELAVSKA LISTA

OKROZJE

Sovodnje - Gradiška

BRATUZ Rudolf, obč. svet., iz Gorice

VOLIVNI ZNAK JE ISTI!

Kandidati za pokrajinski svet v Gorici

ZNAK: LIPOVA VEJICA

Prvo okrožje v Gorici: g. FILEJ Jožef pok. Ivana, uradnik v Gorici, doma iz Standreža. Znak: lipova vejica.

Drugo okrožje v Gorici: g. BREGANT dr. Marjan pok. Stefana, zdravnik, doma iz Podgora. Znak: lipova vejica.

Tretje okrožje v Gorici: g. KACIN dr. Anton pok. Ivana, rojen v Idriji, profesor. Znak: lipova vejica.

Četrto okrožje v Gorici: gospa SPAGNOLO vd. Kerševani Katerina pok. Dominika, rojena v Crničah, zasebnica. Znak: lipova vejica.

Peto okrožje v Gorici: g. CERNIC Karel živ. Franca, doma iz Rupe pri Sovodnjah, delavec. Znak: lipova vejica.

Pred sedmimi leti

Dne 6. junija je obhajal svobodni svet 7. obletnico, odkar so se zavezniške čete izkrcale na obali Normandije in pretrgale verigo, s katero je Hitler obdal zahodno Evropo. Takrat si gotovo nihče ni mislil, da bodo ob 7. obletnici tega izkrcanja svobodni narodi še vedno v boju za mir, ki ga sicer ne bo več ogrožal Hitler, katerega bo zamenjal še bolj nevaren in totalitaren komunistični imperializem.

Pred sedmimi leti se je moral Hitler prepričati o moči in globini vere v človeško dostojanstvo in svobodo. Pričela mu je biti usodna zadnja ura. Danes pa upajo svobodni ljudje, da bodo tudi komunistični napadalci, kjer koli poizkušajo ali bi poizkusili uresničiti svoje namere, končno doživeli isto usodo.

Prave besede na pravem mestu

Predzadnjo nedeljo zvečer je bilo objavljeno pismo, ki ga je poslal ameriški veleposlanik Austin »Svetovnemu mirovnemu svetu« kot odgovor na prošnjo, naj bi posredoval, da bi Svet lahko iznesel pred Združenimi narodi svoje mirovne predloge. Austin piše v svojem pismu med drugim:

»Če želi vaše odposlanstvo res koristiti svetovnemu miru, mu svetujem, naj obišče Moskvo in zahteva od sovjetskih vodilnih krogov, da se drže ustanovne listine Združenih narodov in drugih mednarodnih sporazumov, katere so podpisali. Nato naj vaša delegacija nadaljuje svojo pot v Peking in naj zahteva od tamošnjih vodilnih krogov, da končajo s svojim napadom na Korejo, umaknejo od tam svoje oborožene sile in dopuste korejskemu ljudstvu, da si organizira neodvisno, enotno in demokratično državo, kakor mu jo hotejo zagotoviti Združeni narodi. To bi naj, bolj pomagalo.«

In res, da bi bolj pomagalo kakor pa razne spomenice, kongresi in stockholmski golob!

Samostojnost Trsta ni ovira

Združene države, Francija in Velika Britanija so 31. maja predložile sovjetski vladi predlog, naj bi sklicali konferenco zunanjih ministrov štirih velesil dne 23. julija. Vlade omenjenih treh držav so poslale sovjetskemu zunanjemu ministru tri popolnoma enake spomenice, v katerih izjavljajo, da so bile in so za sporazum.

Zadnja točka predlaganih dnevnih redov se glasi: »Izpolnitev italijanske mirovne pogodbe v kolikor se nanaša na Trst.« Zahod je torej pripravljen tudi v tej točki izpolniti svoje obveznosti.

Ali bo končno le prišlo do mednarodne armade?

Ameriški predstavnik pri Združenih narodih je napovedal, da bo ameriška vlada v kratkem naznanila vrsto sestav in velikost oboroženih sil, ki jih je pripravljena dati na razpolago za ustvaritev resnične armade Združenih narodov, ki bi nastopila v obrambo svobodnega sveta pred napadalci na vseh področjih tako, kakor je že nastopila proti komunistom na Koreji.

Ta ameriška ponudba se nanaša na resolucijo, ki jo je sprejela Glavna skupščina Združenih narodov v preteklem novembru. Tedaj je Glavna skupščina odobrila načrt za organiziranje armade, ki naj bi poskrbela za oborožen odpor proti slučajnim napadom v primeru, da bi bil Varnostni svet omrtvičen zaradi sovjetskega veta. Po svoječasni načrti bi morala ta mednarodna armada, torej neke vrste policija za mednarodne odnose, obsegati 12-15 suhozemskih divizij, 1200-3800 letal in znatne pomorske sile.

Ze sam obstoj take armade, pa čeprav je tudi nikdar ne bi uporabili, bi znatno olajšal posredovanje v sporih med državami.

Desetletnica letal na reakcijski pogon

Ob priliki Dneva ameriških oboroženih sil so imeli mnogi naši soameščani priliko opazovati eleganten in bliskovit polet eskadrile letal na reakcijski pogon. Malokdo pa se je pri tem zavedal, da je poteklo komaj deset let, odkar je bilo prvič izdelano uporabno letalo take vrste.

Razne britanske industrije, ki so bile med prvimi na tem področju, obhajajo prav te dni desetletnico teh svojih prvih poizkusov.

Vesti s Tržaškega

Želje in dejstva

V svojem razgovoru z »Neues Zuercher Zeitung« je takratni poveljnik našega področja general Airey izrazil svojo željo in upanje da bodo letošnje volitve na Svobodnem tržaškem ozemlju v znaku borbe med demokratičnimi skupinami na eni in komunistom na drugi strani, ne pa v znaku borbe za ohranitev Svobodnega trž. ozemlja ali za njegovo likvidacijo.

Ze takrat smo rekli, da ni nobenih izgledov, da bi se to upanje uresničilo. Poudarili smo, da je svetovna politika in z njo Zavezniška vojska uprava doslej hodila po poteh, ki nikakor ne omogočajo, da bi zavzela volitvena borba nakazano zaželjeno obliko. Rekli smo, da se čudimo, kako sploh morejo dobro obveščeni funkcionarji Zavezniške vojske uprave izražati taka pričakovanja, kakor jih je takrat nakazal general Airey, ko vendar dobro vedo, kako stoji stvar in obenem tudi vedo, koliko so sami pripomogli k temu, da so stvari zapezle tako obliko.

Kljub podpisani mirovni pogodbi namreč še vedno padajo izjave, ki postavljajo v vprašanje bodočo politično ureditev našega ozemlja. V takem položaju ni nič čudnega, ako daje priznato prebivalstvo pri svojem odločanju prednost temu problemu, ki je zanj prvenstvene važnosti, in skuša s svojimi glasovi vplivati na njegovo reševanje.

Vse dokler ostane to vprašanje odprto torej ni pričakovati, da bomo se trenja med zagovorniki različnih rešitev kaj zmanjšala. Pogoj za normalizacijo političnih, a tudi gospodarskih in upravnih razmer na našem področju je samo dokončna odločitev o njegovi politični ureditvi. Dokler ne bo dan odgovor na to vprašanje, vse dotlej bodo imele vse volitve nujno plebiscitaren značaj za ali proti ohranitvi Svobodnega tržaškega ozemlja. Še tako visoka ali ugodna želja ne bo mogla izpremeniti te neizogibne resnice.

To velja v polni meri tudi za volitve, pred katerimi se sedaj nahajamo. Nismo edini, ki poudarjajo to dejstvo. Najmočnejše ga podpirajo prav sami italijanski ire-

dentisti, ki so prevzeli obenem tudi vse mogoče upravne ukrepe, ki naj bi ustvarili pogoje, da bodo volitvi rezultat letos izpadli ugodnejši kakor pa pred dvesti leti. Veliko število istrskih beguncem je dobilo volitveno pravico, velikemu številu Slovencev in Hrvatov pa je bila ta na drugi strani odvzeta. Volitvena pravica na našem področju je še vedno odvisna od italijanskega državljanstva, o katerem odloča pristojno ministrstvo v Rimu. Na ta način ima Italija, ki je na tem področju sama zainteresirana stran, v rokah škarje in platno, da lahko odločilno vpliva na volitvene izide. Vsekakor kaj čuden položaj, v katerem je ena izmed pravih strank obenem tudi sodnik v lastni pravdi!

Ne vemo sicer, po kakšni logiki je Zavezniška vojska uprava pristala na to, da bodo prav istrski begunci, ki so znani po svojem irendentizmu, v tem kritičnem trenutku odločali o usodi našega mesta s katerim nimajo nobene globlje zveze. Toda dejstvo je tu. Volitveni rezultat, na katerega bodo vplivale vse te mahinacije, ne bo dal v nobenem primeru prave slike o razpoloženju avtohtonega tržaškega prebivalstva. Preveč je tuje in na silo pritegnjene primese, da bi bila volja prebivalstva prikazana v svoji resnični obliki. Nujno in potrebno je, da to pribijemo. Tako dobili volitveni rezultati odgovornim krogom ne morejo biti merilo za njihovo pravilno usmerjanje tržaške politike. Vse tržaške politične skupine, ki jim je do tega, da pride do izraza resnična volja, pravega tržaškega prebivalstva, morajo že v naprej svečano in uradno izjaviti, da takih volitvenih rezultatov, ki izvirajo iz volitvene pravice dane tudi onim ljudem, katerim je mirovna pogodba ne daje nikakor ne morejo priznati. To je načelna pripomba, ki jo moramo vedno imeti pred očmi, kadar koli bomo obravnavali bodoče volitve in posebno še njihove izide.

Toda to dejstvo nikakor ne sme v naših očeh zmanjšati pomembnosti bodočih volitev. Kljub vsem

pridržkom, nepravilnostim in krivicam gre za ohranitev naše samostojnosti in za uveljavljanje volje, ki to samostojnost zahteva, ali pa za povratek pod oblast tiste Italije, ki nam ne nudi prav nobenega jamstva, da bo postopala drugače, kakor pa je delala v preteklih 25 letih.

Vsakdo ima pravico in dolžnost, da se vedno in povsod bori za doseg tiste rešitve, ki je v danih razmerah izmed dosegljivih možnosti zanj najugodnejša. Nesporo je da gre za nas pri tem za ohranitev Svobodnega tržaškega ozemlja. Če govorimo o »nas«, potem ne mislimo pri tem samo na Slovensko demokratsko zvezo, temveč na vse Slovence. Kdor je Slovenec in kdor želi biti kot tak spoštovan in upoštevan, ta ne more dati svojega glasu drugi skupini kakor tisti, ki iskreno zagovarja samostojnost Svobodnega tržaškega ozemlja in je obenem tudi slovenska.

Izbira ne bo velika. Če ponovno smo pokazali na neiskrenost tozadevnih vidaljevskih programov. Se bolj zapleten pa je položaj na Babičevi strani, kjer sicer prav dobro vedo, da med našim prebivalstvom ne morejo uspeti, ako ne postavijo v svoj program zahtev po uveljavljanju samostojnosti in neodvisnosti našega ozemlja, toda se obenem nahajajo v nemoči, da bi to svoje spoznanje uveljavili, pa čeprav samo v volitvene propagandne namene. Dogodki z znano resolucijo, ki je bila objavljena v »Progresu« in je bila takoj nato upotegnjena iz prometa, nam jasno dokazujejo, da Babič ne more in če bi hotel, tudi ne sme zagovarjati samostojnosti našega ozemlja.

Kaj nam še preostane? Samo Slovenska narodna lista in prav nobena druga. Ta je edina, ki iskreno in odkrito zagovarja ohranitev samostojnosti Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je osnovni pogoj za ohranitev kulturne in socialne samostojnosti in za gospodarski obostoj našega človeka na teh njegovih rodniških tleh.

B.

Šolska prireditev našega učiteljskega

Po nedavno lepo uspeli prireditvi višje gimnazije, pripravljamo tudi naše učiteljske zaključni letni nastop, ki bo v nedeljo 24. t. m. ob 18. uri v Avditoriju.

Na prireditvi, ki jo pripravljajo naši bodoči učitelji in učiteljice, slovensko javnost že sedaj opozarjamo. Dajmo naši mladini vsa moralna in materialna podpora v njenih prizadevanjih! S prireditvijo nam bodo pokazali, kako se z veseljem pripravljajo na svoj bodoči poklic.

Brezplačni tečajji angleščine

Da ugoditi številnim prošnjam šol, krajevnih slovenskih združenj, ustanov in krožkov, lahko sedaj Zavezniška čitalnica, v imenu odposlanstva Marshallovega načrta, tudi med svojim učnim osebjem dva slovenska učitelja angleškega jezika.

Ravnateljstva teh krožkov in združenj, katerih člani bi se hoteli učiti angleščine, ali pa se v tem jeziku izpopolniti, so zato vabljene, naj dvignejo pri Zavezniški čitalnici.

STORITE SVOJO NARODNO DOLŽNOST Z VPISOVANJEM SVOJIH OTROK V SLOVENSKE OSNOVNE IN SREDNJE SOLE!

nici poseben obrazec, v katerem je določeno število članov, ki se bodo udeleževali tečajev, urnik in kraj pouka. Zavezniška čitalnica bo lahko brezplačno dodelila ustanovi, ki bo za to zaprosila, enega izmed učiteljev za tečaj. Pouk angleščine bo za začetnike in za naprednejše.

Za nadaljnja obvestila o teh tečajih, naj se vse ustanove, ki se za to zanimajo, obrnejo na Zavezniško čitalnico v ulici Trento št. 2. tel. 57-09, kjer bodo dobili tudi potrebne obrazce za prijavo.

„Manchester Guardian“ o Trstu

Angleški liberalni dnevnik »Manchester Guardian« prinaša odgovor angleškega narodnega poslanca Johna Parkerja predsedniku istrskega CLN v Trstu Fragiacomu. Parker pobja Fragiacomove trditve, da bi bilo prebivalstvo jugoslovanskega

B področja Svobodnega tržaškega ozemlja večinoma italijanske narodnosti. Parker se pri svojih protidokazih opira na avstrijsko ljudsko štetje iz leta 1910 in na jugoslovanske uradne podatke iz leta 1946. Glede samega avstrijskega štetja pa pravi Parker, da je v marsičemer pristransko nakazalo narodnostno sliko v Istri v korist Italijanov.

Parker piše glede tega dobesedno:

»Avstrijski so šli za tem, da vpišejo običajni jezik neke osebe, ne pa njen materinski jezik. Ker je večina podjetij v Istri bila italijanska, so njihove nameščenice in delavce običajno evidencialno kot Italijane. Poleg tega je bila italijan-

V SLOVENSKEH SOLAH BO NASA MLADINA NAJBOLJE USPOSOBLJENA ZA ZAPOSLOVANJE NA NASEM OZEMLJU!

ščina uradni jezik v Istri.

Pristranost tega štetja se nadele izraža v dejstvu, da so popis prebivalstva vršile krajevne oblasti, te oblasti pa so kazale jasno tendenco favoriziranja bivših vladajočih skupin. Te tendence so bile leta 1910 na primer v Trstu tako močno izražene, da so centralne avstrijske oblasti ponovno izvedle štetje. Revizija štetja je pokazala znatno povečanje števila Slovencev v primerjavi s prvotnim štetjem, ki so ga izvedle krajevne oblasti. Na nesrečo pa revizija ni bila izvršena tudi na ozemlju sedanjega B področja STO-ja, kjer so se pojavile iste pristranske tendence.

2 junij v Trstu

Italijanski šovinisti so skušali protestirati, ker je ZVU prepovedala praznovati v Trstu italijanski državni praznik proglasitve republike.

Protesti niso našli med tržaškimi prebivalstvom na noben odziv, celo ne med italijanskimi irendentisti, ki so zaradi svoje fašistične in skrajne desničarske nastojenosti kaj malo naklonjeni republikanskim proslavam, čeprav italijanskim.

ERP „Kmetijski priročnik“

Lani je izšlo tukajšnje ERP odposlanstvo »Kmetijski priročnik« za naše kmetovalce. Ker je priročnik obravnaval dobo od julija 1950 do julija 1951, smo prepričani, da bo ERP odposlanstvo tudi letos izdalo »Kmetijski priročnik«, ker bo s tem uspešno spopolnilo svoja prizadevanja za gospodarski dvig našega ozemlja.

Nabrežina

Izlet k Belopeškim jezerom

Se nekaj pratorov je na razpolago za izlet k Belopeškim jezerom, ki bo v nedeljo dne 17. t. m. Zaradi tega se zamudniki prijavite takoj!

Prijavite se lahko pri odbornikih SDZ v Nabrežini ali pa v trgovini Terčon prav tako v Nabrežini.

Izlet na Koroško

29. in 30. julija

Ker bo ta izlet, le če se javi zadostno število udeležencev, naprosimo vse, ki se mislijo udeležiti izleta, naj se nepreklončno do 24. t. m. javijo bodisi pri odbornikih in zaupnikih SDZ ali pa v trgovini Terčon v Nabrežini. Morebitni udeleženci iz Trsta in okolice se pa lahko javijo pri tajništvi SDZ v Trstu, v ul. Machiavelli 22-II. Vsi stroški za izlet bodo približno 5.500 lir na osebo, vendar bo natančna vsota objavljena pravočasno.

Sprememba statuta srbske pravoslavne občine

ZVU je odobrila nekaj sprememb Statuta srbske pravoslavne občine v Trstu.

DRAMATICNI KROZEK

V NABREŽINI

p r i r e d i

v nedeljo dne 10. junija

— ob 20.30 uri —

v nabrežinski kinodvorani

veseloligro v treh dejanjih:

Poslednji mož

Spisal F. Ka. S v o b o d a

— — —

Na obilno udeležbo vabi

ODBOR

SLOV. DOBRODELNO DRUŠTVO v TRSTU

priredi dne 9. junija 1951 ob 20.30

v Avditoriju Ljud. doma Z V U

Baletni večer

Nastopajo gojenke baletne šole S.D.D., ki jo vodi priznana plesna pedagoginja gđe. Amalija De-s-te ob sodelovanju operne ples-salke gđe. Tatjane Afinkijeve in njenih učenek Kise in Maje Gu-din-Levkovičeve, Ive Rolli-Rolli-hove in soloplesalke Anice Zer-jalove.

S p o r e d :

Ivanovici: Valček - Boccherini: Minuet - N.N.: Češka polka - N.N.: Hrvaško narodno kolo - Strauss: Valček - Schumann: Polet - Wald-teufel: Valček - Chopin: Mazur-ka in Minuet - Čajkovski: Varia-cije - Delibes: Hinduški ples iz opere »Lakme« - Čajkovski: Ru-ska bojarska - Ukrajinski narod-ni ples »Gopak« - Armenski kav-kavški ples - Narodni slovaški ples - Krakovjak - Ruski narodni ples »Trepak« - Dvorak: Slovan-ski ples št. 9 - Brahms: Ogrska rapsodija.

Vstop samo z vabil, ki jih do-bite na sedežu društva in pri ob-čajnih razprodajalcih.

Priskrbite si pravočasno vabila!

VSTOP je dovoljen le z vabil, ki jih lahko dvignete:

V TRSTU: Na sedežu društva v ul. Machiavelli 22-II, telef. 62-75; v tiskarni »Adria« v ul. S. Anastasio I-c, telef. 2-30-39; v manufakturi Fr. Udeleži, ulica Mazzini 44, telef. 94-5-50; v manu-fakturi Lupsa, ul. Rismondo I (vagal ulice Coroneo).

Pri SV. IVANU: V trgovini D. Schmidt, Vrdelje, ulica Cerreto 2, telef. 28-6-41.

Na OPCINAH: V trgovini A. Ka-lin, ul. Nazionale 46, telef. 21-0-92.

V NABREŽINI: V trgovini Brat-je Terčon, telef. 22-5-22.

V BAZOVICI: V trgov. I. Mahnič.

V BAZOVICI: V trgov. I. Mahnič.

V BAZOVICI: V trgov. I. Mahnič.

V BAZOVICI: V trgov. I. Mahnič.

Poletni tečaj v Salzburgu o ameriški omiki

Od 17. julija do 30. avgusta bo pri Ameriški akademiji v Salzburgu (»Salzburg Seminar« in »American Studies«) poseben tečaj o ameriški omiki. Slavni ameriški univerzitetni profesorji bodo predavali o filozofskih, psiholoških, socialnih, gospodarskih, sindikalnih in drugih vprašanjih.

Tuji dijaki, katere bodo izbrali za tečaj, bodo imeli brezplačno hrano in stanovanje ter bodo oproščeni akademskih taks.

Vsi, ki se za tečaj zanimajo, so vabljene, da dvignejo do 15. junija predpisane obrazce za vpis v tečaj pri Zavezniški čitalnici, ulica Trento št. 2, kjer bodo dobili tudi vsa potrebna pojasnila glede zahtevanih listin. Opozarja se, da se lahko te-čaja udeležijo visokošolci, diplomiranci in profesionalisti vseh kate-gorij.

EDINOLE V SLOVENSKEH SOLAH SE BODO VASI OTROCI NAUČILI O BEH DRŽAVNIH JEZIKOV S.T.O.-ja, SLOVENSČINE IN ITALIJANSČINE!

Naša zavarovalnica

UNION

ustanovljena 1. 1828

je ena prvih v Evropi

Generalno zastopstvo

Trst, ul. Commerciale 3

Mizarji
kmetovalci
podjetniki

Deske smre-
kove, mace-
snove in tr-
dih lesov
trame in par-

kete nudi najugodnejše

CALEA

TEL. 90441

T R S T

Viale Sonnino, 24

ZA BIRMO

Od srede do srede

30. MAJA: Zahodna nemška vla-da apelira na zahodne sile glede Posarja, kateremu se ne more od-reči v korist Francije. — Zahodne sile bodo predlagale Sovjetski zve-zi, naj bo konferenca štirih zuna-jnih ministrov v Washingtonu v drugi polovici julija. — Vojaški tožilec je na beograjskem procesu proti češkoslovanskim volonam po-udaril, da so podatki o jugoslovans-ki armadi potrebni samo onim, ki imajo napadalne namene. — An-glija polaga največjo važnost na obrambo Turčije. — Na Koreji je zopet vzpostavljena kitajska o-brambna črta.

31. MAJA: Na Koreji so v teku ob previdnem prodiranju sil OZN samo spopadi izvidnic in topniški dvo-boji. — Na konferenci za plobo po Donavi so obdonavske drža-ve sovjetskega bloka odklonile vse jugoslovanske predloge. — Pri vo-litvah na Irskem je zmagala stran-ka bivšega predsednika De Valere. — Bivši madžarski komunistični državni predsednik Arpad Szaka-sits je bil, obsojen na 20 let ječe. — Šef ameriškega mornariškega štaba Sherman izjavlja pred sena-tom, da je zelo važno, da ohranijo ZDA mornariško poveljstvo v Sre-dozemlju. — Anglija še ni prepri-čana o umestnosti vključitve Gr-čije in Turčije v atlantsko zvezo.

1. JUNIJA: Truman je poslal posredovalno spomenico Angliji in Perziji. — Angleški dnevnik »Man-chester Guardian« označuje itali-janske zahteve po reviziji mirov-ne pogodbe kot volitni manevar. — V Grčiji je prišlo do delnih vo-jaskih puntov zaradi odstavitve ge-nerala Papagosa. — Trygve Lie izjavlja, da bi sklenitev premirja na 38. vzporedniku odgovarjala že-ljam OZN glede Koreje. — Na se-vernem Irskem je prišlo do vrste atentatov v znak protesta zaradi obiska angleške kraljevske družine.

2. JUNIJA: Perzija odklanja raz-govore z Anglijo, če ta ne prizna podržavljenja petrolejskih vrelcev. — Zunanji minister Acheson na-kaže pred ameriškim senatom možnost sklenitve premirja na Ko-reji. — Češkoslovanski konzul v Za-grebu Vojtež Žilak se noče vrniti domov. — Krožijo čudne vesti o nasprotujočih se koristih osi Wa-shington-Tokio in osi London-Delhi glede politike na Daljnem vzhodu. — V Rimu pripravljajo proces proti večji skupini fašistič-nih atentatorjev. — V Pariz je pri-spel šef združenih ameriških glavnih stanov general Omar Bradley, ki se bo posvetil preučevanju o-brambe Sredozemlja.

3. JUNIJA: V Rimu so proglasi-ti za blaženega »papeže revesčev«, Pi-ja X. — Jugoslovanski notranji mi-nister Ranković je na seji CK-KPJ nastopil proti krivičnemu postopa-nju sodišč v Jugoslaviji. — Udelež-ba na pokrajinskih volitvah na Si-ciliji je bila 80-odstotna. — Angli-ja se odziva neposrednim razgovo-rom s Perzijo, ker bo njene kori-si zastopala angloperzijska petro-lejska družba; gre torej za posred-no angleško priznanje podržavlje-nja petrolejskih vrelcev v Perziji. — Jugoslavija je zapustila konfe-rencu za plobo po Donavi, ker se ne strinja s politiko sovjetskega bloka glede plobe v Podonavju.

4. JUNIJA: Pri pokrajinskih vo-litvah na Siciliji so dobili demo-kristjani 31,2 odst., socialkomuni-sti 30,2 odst., fašisti pa 12,8 odst. vseh oddanih glasov. — V Perziji so aretirali voditelja muslimanske bratovščine, ki je podl podtalno borbo proti »popuščajočim politi-koma in ki je odredil tudi atentate na vodilne perzijske osebnosti. — Sovjetska zveza je v odgovoru na spomenico treh zahodnih veleši-tila svojo pripravljenost, da sode-luje pri konferenci štirih zunanjih ministrov, vendar vztraja, naj se vnesne na dnevni red tudi vpraša-nje o atlantski zvezi in o ameri-ških vojaških oporiščih v svetu.

5. JUNIJA: V Bolgariji so začeli z velikim protijugoslovanskim pro-cesom, hkratu pa izvedli novo čis-tko v CK-KP. — Gospodarska ko-misija OZN za Evropo ugotavlja, da ovira sovjetski blok mednarod-no gospodarsko sodelovanje. — A-meriški poslanik v Perziji poziva angloperzijsko petrolejsko družbo, naj začne takoj popajpanja s per-zijsko vlado. — Zahodni tisk trdi, da Moskva s svojimi zahtevami o-nemogoča sklicanje konference šti-rih zunanjih ministrov. — Kitijska se pritožuje, češ, da ji Soviet-ska zveza dobavlja premalo orožja za uspešno borbo na Koreji.

Zapešne ure najboljših znamk, zlate verižice in druge zlate pred-mete dobite po najnižjih cenah pri - ex NORBIO, ul. ROMA 19 - Kupujem zlato in dragulje

O spomenici društva „Pravnik“ ZVU

Društvo »Pravnik« v Trstu je s posebno spomenico opozorilo ZVU na novo krivico, ki so jo tržaška visokoskolska oblastva prizadejala našemu življu. Zadeva je naslednja:

Akademski senat univerze v Trstu je z odlokom od 20. in 21. mar-ca 1951 odklonil dvema slovenski-ma študentoma Juriju Gruđnu in Rafaelu Brišičku, rojenima in bi-vaajočima v Trstu, italijanskima dr-žavljanoma, prepis z univerze v Ljubljani na tukajšnje univerzo, češ, da »nista dokumentarično do-kazala potrebo svojega bivanja iz-ven države v dobi študija v ino-zemstvu«.

Ta odlok, očitno narekovan od pristranskih političnih nagibov, je krivice in je v navzkrižju s prav-nim stanjem, ustvarjenim tu z mi-rovno pogodbo z Italijo od 10. fe-bruarja 1947, in sicer iz sledečih razlogov:

1) Oba študenta, katerima je bil z gornjim sklepom akademskega sveta tukajšnje univerze odklonjen vpis na univerzo, sta tržaška Slo-venca, ki sta večji del srednješol-skega študija dokončala v italijan-skih srednjih šolah in sta le zadnji razred gimnazije in maturo dovr-šila na srednji šoli v Ljubljani, kjer sta tudi obiskovala I. letnik pravne, oziroma leposlovne in fi-lozofske fakultete tamkajšnje uni-verze.

Akademski senat je motilo suho dejstvo, da sta oba omejena slo-venska študenta dokončala del svo-jege študija v Ljubljani, in jima je odklonil vpis na univerzo le na podlagi čl. 12. kr. dekreta od 4. ju-nija 1938 št. 1269, ki predpisuje za »italijane«, bivajočih v inozemstvu, da morajo dokumentarično dokaza-ti potrebo svojega bivanja izven kraljevine, sedaj republike Italije, za časa svojega študija v inozem-stvu.

Dejstvo, da sta oba študenta del svojega študija dokončala v ino-zemstvu le zaradi stipendije, ki ji-ma je omogočila študij, za akadems-ki senat ni bilo dovoljeno.

2) Jasno je, da je treba vsebino zgoraj citiranega čl. 12. kr. dekre-ta od 4. junija 1938 št. 1269 — če-že ni bil formalno odpravljen kot nezdržljiv s sedanjim pravnim stanjem na tem ozemlju — vsaj interpretirati v skladu z novimi mednarodnopravnim stanjem, ki je bilo tu ustvarjeno z uveljavljanjem mirovne pogodbe z Italijo.

Predvsem je na podlagi čl. 21 te

mirovne pogodbe prenehala na tem ozemlju suverenost Italije, katere na novo krivico, ki so jo tržaška visokoskolska oblastva prizadejala našemu življu. Zadeva je naslednja:

Akademski senat univerze v Trstu je z odlokom od 20. in 21. mar-ca 1951 odklonil dvema slovenski-ma študentoma Juriju Gruđnu in Rafaelu Brišičku, rojenima in bi-vaajočima v Trstu, italijanskima dr-žavljanoma, prepis z univerze v Ljubljani na tukajšnje univerzo, češ, da »nista dokumentarično do-kazala potrebo svojega bivanja iz-ven države v dobi študija v ino-zemstvu«.

Ta odlok, očitno narekovan od pristranskih političnih nagibov, je krivice in je v navzkrižju s prav-nim stanjem, ustvarjenim tu z mi-rovno pogodbo z Italijo od 10. fe-bruarja 1947, in sicer iz sledečih razlogov:

1) Oba študenta, katerima je bil z gornjim sklepom akademskega sveta tukajšnje univerze odklonjen vpis na univerzo, sta tržaška Slo-venca, ki sta večji del srednješol-skega študija dokončala v italijan-skih srednjih šolah in sta le zadnji razred gimnazije in maturo dovr-šila na srednji šoli v Ljubljani, kjer sta tudi obiskovala I. letnik pravne, oziroma leposlovne in fi-lozofske fakultete tamkajšnje uni-verze.

Akademski senat je motilo suho dejstvo, da sta oba omejena slo-venska študenta dokončala del svo-jege študija v Ljubljani, in jima je odklonil vpis na univerzo le na podlagi čl. 12. kr. dekreta od 4. ju-nija 1938 št. 1269, ki predpisuje za »italijane«, bivajočih v inozemstvu, da morajo dokumentarično dokaza-ti potrebo svojega bivanja izven kraljevine, sedaj republike Italije, za časa svojega študija v inozem-stvu.

Dejstvo, da sta oba študenta del svojega študija dokončala v ino-zemstvu le zaradi stipendije, ki ji-ma je omogočila študij, za akadems-ki senat ni bilo dovoljeno.

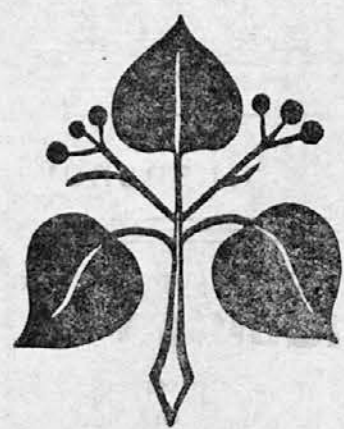
2) Jasno je, da je treba vsebino zgoraj citiranega čl. 12. kr. dekre-ta od 4. junija 1938 št. 1269 — če-že ni bil formalno odpravljen kot nezdržljiv s sedanjim pravnim stanjem na tem ozemlju — vsaj interpretirati v skladu z novimi mednarodnopravnim stanjem, ki je bilo tu ustvarjeno z uveljavljanjem mirovne pogodbe z Italijo.

Predvsem je na podlagi čl. 21 te

Demokracija
je znak omike

Goriški Slovenci, 10. junija vsi na volišče za zmago naše demokratične stvari!

Demokracija
je luč življenja

Naši kandidati
za pokrajinske volitve v Goric

Kandidat III. okrožja
dr. Anton Kacin

Kandidat IV. okrožja
Katarina Spagnolo
vd. Kerševani

Kandidat V. okrožja
Karel Černic

Kako bomo volili?

Po zakonu ima vsak volivec pravico prečrtati na listi za občinske volitve nekaj imen in jih nadomestiti z imeni iz druge liste.

Ker pa je ta način glasovanja zelo nevaren, da volivec kaj pogrši in da zaradi tega postane njegov glas neveljaven, svetujemo, naj vsak naš volivec odda svoj glas vsem kandidatom samo na naših listah. Zato naj samo prečrta znak (lipovo vejico z grozdom in češnjami v Steverjanu, čebelico v Sovodnjah in plug z naklom v Doberdolu), ki je na glasovnici, in njegov glas bo veljaven!

Hkrati pa bodo tudi pokrajinske volitve. Tudi za te volitve naj volivec prečrta naš znak in glasovanje bo veljavno!

Ne bodimo šleve!

Predstojee deželne in predvsem občinske volitve so slovensko manjšino v Italiji nemalo razgibale. Nujnost položaja je sama po sebi vsilila našemu človeku, če že ne politično opredelitev, vsaj potrebo po političnem razčiščenju, ki bo po začetnem vrenju nujno morala končati v jasni politični opredelitvi, in sicer taki, ki bo odgovarjala našemu političnemu izročilu, našim življenjskim potrebam in našemu položaju.

Smešna je danes trditev, da so se v preteklosti politični boji odigrali med Slovenci strastneje kot pri drugih narodih. Sele eno stoletje je preteklo, odkar so Slovenci zaživeli več ali manj jasno oblikovano politično življenje. Mlad, krepak, zdrav, neugnan narod se je z vso mladostno silo in tudi z mladostnim zanešenjstvom lotil oblikovanja svojega političnega življenja in se je predal strastnemu političnemu izživljanju. Politčne oblike so se v teku tega stoletja naglo oblikovale, dozorevale in odmirale. Naši predniki so z vso naglico stopali za političnim razvojem v svetu, čeprav niso imeli trdnih podlag pod nogami. Razvoju Slovencev do popolne politične dozorelosti ni bila majhna ovira podonavska monarhija s svojo politično-upravno razdelitvijo in ni manjša kasneje bela obdonavska prestolnica s svojo hegemonijo. Kljub vsemu pa so si Slovenci le izgradili svoji politični sistem, ki se je očitaval v nekakšnem dvostrankarskem sistemu.

Ista politična oblika se je kazala tudi pri zamejskih slovenskih manjšinah, čeprav manj strastno in zaigrano, zaradi važnejše borbe za

obstoje in razvoj manjšin samih.

Politično izročilo smo dedovali od svojih prednikov, kakor smo od njih dedovali tudi kremenitost, doslednost in največje življenjsko gibalno — strastnost. Svet pa je v preteklem stoletju večkrat zarezal z mejami v telo našega matičnega naroda. Tako so nastale zamejske manjšine, katere se borijo zato, da bodo enakopraven, izgraževalen del države, v kateri živijo, a istočasno, da ostanee jezikovno in kulturno del svojega matičnega telesa. Ta navidežno neizvedljiva naloga je zelo delikatna in težka, a vendar uresničljiva. Slovenska manjšina v Italiji jo skuša že dolga desetletja izvajati in sramota je, da ji Rim ne dá priznanja, kljub slovenski črvi, ki je bila prelita na raznih bojnih poljanah za Italijo! Borba slovenske manjšine v Italiji je bila vedno zakonita, dokler je nezasišano nasilje ni prisililo v začeti, ku v sporadičen, končno v narodni upor. Istemu nasilju se je z orožjem v roki uprl tudi italijanski narod!

Politično izgraževanje in izoblikovanje našega naroda na podlagi političnih tradicij in življenjskih potreb pa je bilo nasilno prekinjeno po agentih tuje imperialistične velesile, ki so tvegali poizkus razširjenja svetovne oblasti iste imperialistične sile pod geslom svetovne revolucije. Ko so pa ti agenti okusili sadove svoje sile prevzele oblasti, jih ni več volja služiti vzhodnemu imperializmu; zapustili so ga in si grade svojevrsten socializem, ki se kaže predvsem v uničevanju narodovega bogastva in v splošnem ljudskem obuboževanju. Slovenske manjšine v zamejstvu

zaskrbljeno opazujejo ta razvoj in sprašujejo, čemu naj služijo preostanki tuje navlake in kam bo eksperiment dovedel matični narod. Vsi zamejski Slovenci trpijo z matičnim narodom in trepetajo za njegovo usodo!

Slovenci v mejah Italije smo »neznačajna« manjšina, ki pa noče peljati za ogroženo manjšino, niti za izumirajočo manjšino, kajti prvo bi bila najogabnejša sramota za demokratično državo, v kateri živijo, drugo nagnusno duhovno obolenje manjšine same. Mirovna pogodba in državna ustava ji zagotavlja narodni obstoj in v očigled pošteni volji današnje Italije, da izpolnjuje vse prevzete obveznosti, pričakujemo, da bi takoj izpolnila tudi obveze do nas.

Na nas samih pa leži, da zgrabimo dejstva in začnemo kovati svoje usode, kajti naš narodni, kulturni, gospodarski in deloma socialni razvoj odvsi od našega dela in od naše volje. Zato predvsem proč s sovraštvom! Strastno zagovarjaj vsako svoje nazore; toda ti naj ne bodo vzrok sovrašstva, temveč sredstvo bratskega sporazumevanja.

Prečistiti moramo medsebojne razprtije in se v enotnosti lotiti izgradnje naše bodočnosti. Nihče podrejen! Nihče izkoriščen! Nihče ustrahovan: ramo ob ramo, strnjeni in povezani z voljo ustvariti lepše življenje, zrmo vedro in z zaupanjem v našo bodočnost. Ne bodimo »solobarde« — vsakdo zgrabi po svojih močeh in svet naj vidi, kakšna življenjska volja prevaja našo »neznačajno« manjšino.

dr. B.

Zborovanja kandidatov slovenskih narodnih list na Goriškem

Nedeljo 3. junija so posvetili goriški Slovenci volivni borbi za zmago slovenskih narodnih list pri občinskih in pokrajinskih volitvah, ki bodo dne 10. junija.

Za zaupanje slovenskih volivcev se borijo poleg narodnih list Slovence kmetke - delavske zveze in Slovenske demokratične zveze še razne druge liste, ki pa narodnim in gospodarskim koristim goriških Slovencev predpostavljajo svoje posebne strankarske koristi. Zato ni nobenega dvoma, kako bosta glasovala slovenski kmet in delavec na Goriškem!

Slovenski kmet in delavec na Goriškem bosta glasovala za kmetško - delavsko listo v Steverjanu, Doberdolu in Sovodnjah, na kateri kandidirajo za svetovalska mesta v novih občinskih odborih zavedni in sposobni domačini, ki jamčijo, da bodo vestno upravljali občinsko gospodarstvo.

Slovenski kmet in delavec bosta glasovala za kmetško - delavsko listo v okrožju Steverjan - Kapriva, Doberdob - Sredpolje - Poljanje in Sovodnje - Gradiška ter za slovensko narodno listo v Goric, na kateri kandidirajo za svetovalska mesta v novem goriškem pokrajinskem svetu odločni narodni borci, ki so s svojim dosedanjim narodnim in političnim delovanjem dokazali, da so vredni zaupanja slovenskega delovnega človeka.

O narodnem razpoloženju goriških volivcev smo se prepričali prav v nedeljo ob priliki volivnih shodov v Gabrijah, Sovodnjah, Doberdolu in Steverjanu.

V Gabrijah

Zjutraj ob 8. uri je bil volivni shod v Gabrijah. Ob zadovoljivi udeležbi domačinov so nastopili obč. svet. Rudolf Bratuž, prof. Anton Kacin in dr. Avgust Šfiligoj, ki so zbranim volivcem v prepričevalnih besedah prikazali program kmetke - delavske liste za občinske in pokrajinske volitve.

V Sovodnjah

Ob 10. uri je bil volivni shod v Sovodnjah. Kljub ustrahovanju in kljub pripravljajoči se nevihti, ki je sovođenjskim kmetovalcem skoro narekovala, da čimprej spravijo domov seno s polja, je bilo na shodu lepo število Sovođenjcev.

Prvi je spregovoril obč. svet. Rudolf Bratuž. Orisal je položaj v goriškem občinskem svetu z vida trde borbe za uveljavljanje narodnostnih pravic slovenske manjšine na Goriškem in nato prikazal dolž-

nosti občinskih in pokrajinskih svetovalcev, ki jim bo ljudstvo v nedeljo poverilo skrajno težavno nalogo. Prof. Anton Kacin je z vida slavne, pa mučne preteklosti slovenskega naroda orisal borbo slovenskega kmeta za svojo osebo in narodno svobodo na Goriškem. Shod je zaključil dr. Avgust Šfiligoj, ki je v klenih in navdušujočih besedah orisal naš volivni program in politični program slovenskega manjšinskega vodstva na Goriškem.

V Doberdolu

Shod ob 14. uri v Doberdolu je dokazal, da je strah med našim podeželskim ljudstvom mrtev! Vera v našo demokratično in narodno stvar je prodrla že v vse one kraje, kjer je še do pred kratkim vladal komunistični teror, ki je z izdajalstvom ožigosal vsak poskus svobodnega gledanja na politično življenje med nami. Dr. A. Šfiligoj je zbrane može in žene pozdravil v imenu mladega slovenskega narodnega gibanja na Goriškem, prikazal jim je nelzprosno borbo proti fašizmu na eni strani, na drugi strani pa proti komunizmu, in izglede, ki jih imamo, kljub težavnim prilikam, na uspeh, če bomo združeni v bratski slogi zbrali svoje razredne sile v demokratični borbi za naš narodni in gospodarski obstanek. Dr. A. Kacin je smiselno spopolnil izvajanja svojega predgovornika z orisom borbe našega podeželskega človeka za osvoboditev izpod tlačanstva in nakazal njegove dolžnosti v današnjem demokratičnem redu. Dr. M. Bregant je navdušil poslušalce s prikazom borbe slovenskih fantov za svobodo in dom v naši preteklosti v duhu narodnih demokratičnih izročil in izrazil prepričanje vseh demokratičnih volivcev na Goriškem, da bo tudi Doberdob, simbol slovenskega mučeništva, dokazal, da stoji še vedno na trdnji straži slovenskih narodnih pravic in demokratičnih prizadevanj za dvig splošne ravni našega ljudstva. Uspešno zborovanje je zaključil dr. Avgust Šfiligoj, s tolmačenjem volivnega programa kmetke - delavske liste

V Števerjanu

Števerjanci so zopet dokazali, da stoji v prvih vrstah demokratičnih borcev na Goriškem!

S številno udeležbo na večernem shodu so pokazali vse svoje zanimanje za napredek svojega kraja, za upravn red v svojem okrožju in za našo demokratično stvar.

Domačin R. Korsič je v posre-

ženem prikazu govoril o splošnih potrebah okrožja in tolmačil delovni program kmetke delavske liste za dvig našega podeželja. Dr. A. Šfiligoj je v zanosnem govoru

Naš kandidat
za pokrajinske volitve
v Sovodnjah - Gradiški

Rudolf Bratuž

pokazal utemeljenost naše borbe za narodne in politične pravice na Goriškem, ki jih nismo deležni, čeprav to nalagata italijanski vladi i mirovna pogodba i demokratična ustava. Dr. A. Kacin se je v glavnem dotaknil prosvetnega in šolskega programa naše volivne liste poudarjajoč, da je delo na prosvetnem in šolskem polju važno spopolnjevanje politične borbe našega življa pod Italijo. Kot zadnji je nastopil dr. M. Bregant, ki je z vzpodbudljivimi besedami priporočal Steverjancem, naj izpolnijo v nedeljo svojo demokratično volivno dolžnost, ker bodo s tem bistveno pripomogli k izboljšanju življenjskih prilik slovenske manjšine v Italiji.

Po zaključku zborovanja pod stoletno ogromno lipo na števerjanskem hribu so števerjanski fantje in dekleta zapeli nekaj narodnih pesmi. Otožno so se razlegali zvoki pesmi »Glejte, sonce že zahaja...« na vse strani goriških Brd, ki so zaživela v edinstvenem sončnem zatonu v vsej njihovi razkošni lepoti, ko so se zborovalci vračali na svoje domove.

ZAVARUJMO NAŠE KMETIJE

Dragi prijatelji kmetje, v naši »Demokraciji« beremo o vsem, kar nam je sproti potrebno vedeti med letom in ob določenem času za uspešno obdelovanje naših polj in šrambo naših pridelkov. — Vsi smo glede tega zadovoljni in smo iz podanih nasvetov črpali mnogo koristi.

Sedaj pa se bliža kritičen čas, ko je potrebno, da naša »Demokracija« pove besedo ne samo o delu na polju, na njivi, v kleti, hlevu itd., pač pa o načinu, kako bi mi kmetje naše kmečke domove, naše njive in vinograde in gozdove najboljše zavarovali pred splošno nesrečo, pred komunizmom.

Kdo izmed nas kmetov se ne spominja sladkih obljub tovarišev komunistov, ko smo zgrabili za puške, da izženemo z naše zemlje tuje gospodarje?

»Zemlja je in bo vaša!«, »Mi hočemo le, da vsi enako delamo in enako jemo!...«, »Kvečjemu 2-3 ure dela na dan bo potrebno in vsi se bomo lahko vozili v avtomobilu!«

Tako in podobno so nam govorili na srce! In mi, preprosti kmetje, ki ne poznamo hinavščine in zahrbtnosti, ki smo odkriti in preprosti, kakor so bili naši predniki, ki so javno in odkrito zborovali sredi vasi pod lipo, mi smo zgrabili za puške in se borili, stradali in umirali, in z nami tudi naše družine. Izkravala je Slovenija in z njo naša Primorska ob splošni vojni grozoti, ki je zajela vso Jugoslavijo!

Slovenski kmet je dal vse od sebe za svobodo in med nami Primorci ni bilo odpadnikov! In ko smo mi prelivali našo srčno kri in so naši bratje, očete, matere, sestre in ... otroci padali drug za drugim, tedaj so tovariši komunisti skrivaj kovali peklenške načrte, kako nas bodo zasužnjili v plačilo za našo junaško borbo, za naše žrtve. Kmetje smo dali v borbi

gotovo 99 odstotkov vseh žrtev...

In začelo se je gorje za našega primorskega in slovenskega kmeta, kakršnega zgodovina ne pozna. Mi vsi slišimo dan na dan obupni krik, ki se razlega sem do nas... In vse to samo zato, da tovariši partiji udobno živijo na račun zasužnjene naroda...

Prijatelji kmetje, mi vemo, da so v modernih, demokratičnih državah ustanove za zavarovanje poljskih pridelkov pred nesrečo, kakor: poslopj pred ognjem. Vemo pa tudi, da v demokratičnih državah obstoja neko zavarovanje pred kugo komunizma vseh barv: in to zavarovanje so svobodne in tajne volitve, ko vsak volivec popolnoma svobodno in tajno odda svoj glas. In vidimo, da širom sveta svobodni narodi s tem volivnim glasom zadajajo komunizmu dan za dnem same poraze!

Na Goriškem bodo imeli volitve 10. junija, na Tržaškem pa jeseni. Pridružimo se tudi mi kmetje milijonom svobodnih narodov in z našo volivno glasovnico izpovejmo pred vsem svetom, da odklanjamo in obojamo komunizem, pa naj se ta predstavlja sam ali pa pod kakršno koli krinko ali fronto.

Na Goriškem kakor na Tržaškem imamo Slovensko demokratično zvezo, ki bide odkrit in odločen boj proti komunizmu in proti zatiranju našega naroda. — Dolžnost vseh nas kmetov je, da glasujemo za kandidate SDZ, da se tako uspešno zavarujemo pred komunizmom in raznimi z njim povezanimi frontami.

Le tako bomo izpričali, da čutimo z našimi osleparjenimi brati in da hočemo na naših kmečkih domovih biti mi sami gospodarji, ne pa kakšna komunistična zadruga, ki bi nas zasužnjila.

Pogumno tedaj na volišče za demokracijo in svobodo!

KMET

Kmečka - delavska lista v Števerjanu ščiti koristi Jazbin

Meja med Italijo in Jugoslavijo na Goriškem poteka tako, da je za padni obrobni predel slovenske zemlje pripadel Italiji. Slovenske občine, ki leže na tem ozemlju, se z razmejivajo hudo prizadete, kajti z novo razmejivajo so bile presekanee stare prometne zveze in s tem razni kraji odrezani od svojih prirodnih upravnih središč, tržišč itd. Medtem ko si Jugoslavija prizadeva, da bi položaj na svojem področju vsaj do neke mere rešila in odrezane vasi in kraje povežala z novimi cestami, take prizadevanja ni italijanski strani doslej pač ni opaziti, razumljivo, saj so prizadeti neposredno slovenski kraji.

Kaj čuda, ako je novi položaj prizadete upravne občine postavil pred nove naloge, katerih rešitev bo terjala novih težkih finančnih bremen.

Kako se naši ljudje zavedajo potrebe, ki so nastale iz novega položaja, nam nazorno kaže program »Kmečke delavske zveze« v Steverjanu za bodočo občinsko upravo, ki smo ga objavili v pretekli številki našega lista.

V tej občini je po novem položaju najtežje prizadeta vas Jazbine. Kaj čuda, ako so Jazbinci terjali in iskali izhoda iz težkih prilik, v katere so postavljeni. Kaj čuda, ako so bile njihove pritožbe in zahteve glasne, kaj čuda, ako so padale tudi grenke besede!

Ali možje, ki so se zbrali okrog »Kmečke delavske zveze«, so se polno zavedali težavnosti položaja Jazbin in da je Jazbincem treba ustvariti pogoje za življenje in delo.

Zato so med drugim sprejeli v program bodoče občinske uprave naslednje zahteve:

Dokončna ureditev cestne zveze Jazbin s Steverjanom in Ločnikom,

Vzpostavitev vsakodnevne poštne zveze med Steverjanom in Jazbinami,

Uvedba električne napeljave v Jazbine,

Napeljava vode,

Izgradnja šolskega poslopja v Jazbinah,

Otvoritev otroškega vrta v Jazbinah,

Gradišče cerkve in pokopališča v Jazbinah.

Jazbinci, znali ste tolmačiti potrebe svoje vasi in možje, ki predstavljajo »Kmečko delavsko zvezo« pri občinskih volitvah, so pokazali razumevanje zanje s tem, da so vaše potrebe vključili v program bodoče občinske uprave. Jazbinci, sodelujte zato in pomagajte ostvariti ta program s tem, da izkažete zaupanje možem »Kmečke delavske zveze« in da vsi kot en mož volite za listo, ki nosi značko LIPE, GROZDA in ČESNJE!

Tako boste najbolje koristili svoji vasi, svoji občini in slovenski stvari!

Gospodu dopisniku iz Jazbin se zahvaljujemo za vse koristne pobude in misli, ki nam jih je dal ter se mu priporočamo za nadaljnje sodelovanje.

Naš kandidat
za pokrajinske volitve
v Doberdolu - Sredpolju
Poljanah

Jožef Laurenti - Lavrenčič

STARSI!
VPISUJTE SVOJE OTROKE
V SLOVENSKE SOLE!

Vesti z Goriškega

Burna seja občinskega sveta

„Siti smo stalnih obljub!“ To je bila glasovalna izjava našega svet. R. Bratuža

Seja občinskega sveta z dne 25. maja je bila prav burna, v glavnem zaradi strupenih izpadov prof. Digianantonio na našega svetovaleca Rudija Bratuža.

Pri točki o vrtcih je zahteval obč. svet. Bratuž, naj zgradi občina novo stavbo za slovenski otroški vrtec v ulici Don Bosco, ker je pot do Solskega doma predolga za naše malčke; dokler pa ne bo nova stavba zgrajena, naj občina uredi začasno otroški vrtec v Sirotišču v isti ulici.

Po prečitanih proračunskih postavke o solah, dokazuje prof. Digianantonio v polemичnem odgovoru na pisanje londonskega dnevnika »Times«, da bi se morali pritoževati Italijani in ne Slovenci, katerim se baje godi mnogo bolje kot pripadnikom večinskega naroda. Pri tem je napadel obč. svet. Bratuža, češ, da laže, da hujska in da ne želi bratstva z italijanskimi so državljani.

Seveda ni ostal obč. svet. Bratuž dolžen primerne odgovora; v je-

drnatem govoru se je zavzel za naše tlačene pravice. Ni dovolj, da nam na primer gospod prefekt zagotavlja, da imamo goriški Slovenci vse pravice glede šolstva, tiska, govora, napisov itd., ko pa nam goriška oblastva ne morejo zavarovati imetja in osebne varnosti pred napadi zlikovcev, ki jim ja obramba naših pravic trn v peti in ko celo pošiljajo stražnika na dom slovenskih družin polžvedovat, v kakšne šole zahajajo njihovi otroci.

Na to se je g. Bratuž dotaknil prejšnjega vprašanja brezposelnosti v goriški občini zaradi večjega begunskega dotoka in svetoval, naj vlada podvzame takoj primerne korake s podpiranjem industrijske podjetnosti, da zajeti nevarni val brezposelnosti. Meje niso krive brezposelnosti!

Pri obravnavanju naših šolskih potreb se je g. Bratuž zopet zavzel za otroke optantov in za naše Alojzijeve, ter priporočil obč. odbor, naj čimprej izposluje, da vr-

ne vlada posloplje njegovim lastnikom v korist naše revne šolske mladine.

Glede Digianantoniojevih očitkov, da laže, hujska in ne želi bratstva z italijanskimi so državljani, je g. Bratuž ugotovil, da so popolnoma iz te izvit, v kolikor seveda ne smatra prof. Digianantonio obrambe pravice slovenske manjšine za laž in hujskanje!

S tem je zaključil obč. svet. Bratuž svoj govor.

Ko so pristaši večine povabili našega zastopnika, naj voli za proračun, je podal g. Bratuž naslednjo izjavo:

»Obljubimo siti! Če pa nam zagotovite, da boste ugodili našim pravičnim zahtevam, bom glasoval za proračun!«

Župan je nato podal željeno zagotovilo. Ugotoviti pa moramo, ali župan že dve leti in pol kaže samo dobro voljo, ne da bi goriški Slovenci od tega imeli vsaj zaznati, ne koristi.

Proračun je bil nato izglasovan.

Važno za goriške volivce

Brez posebnega volivnega izkazila ni mogoče glasovati! Zato v zvezi s tem objavljamo sledeča navodila:

1) Volivni upravičenec mora prinesiti s seboj na volišče izkazilo o vpisu v volivno sekcijo. Slednje mu dostavi na dom županstvo najkasneje 5 dni pred volitvami.

2) V primeru da upravičenec tega ni prejel v določenem roku, naj se v ta namen obrne na občinski volivni urad.

3) V primeru, da je volivec izgubil izkaznico, naj se zopet obrne na občinski volivni urad, kjer mu morajo izdati dvojnico (duplikat).

4) Paziti je treba, da so podatki na volivnem izkazilu točni. V primeru netočnosti naj se volivec obrne zopet na občinski volivni urad.

5) V trenutku volitev bo prejel vsak volivec na sekciji dve volivni tiskovini, in sicer eno za volitev občinskega sveta in eno za volitev pokrajinskega sveta.

...

Občinski volivni urad sporoča, naj se takoj zglašijo v uradu vse oni, ki niso prejeli volivnih izkazil, ali ki so ugotovili, da so njihovi osebni podatki na izkazih napačno navedeni.

Volitve dne 10. junija se začnejo ob 6. uri in se zaključijo ob 22. uri.

Volivci, ki bi ne mogli voliti osebno zaradi jasne telesne ovire, lahko pooblastijo osebo, ki bo volila v njihovi navzočnosti. V tem primeru je treba predložiti zdravniško spričevalo, ki ga izda pristojni pokrajinski ali občinski zdravnik.

POZOR!

ZANIKAMO VEST, KI JO SI-RIJO AGITATORJI DFS (Fronte), DA OBSTOJA TAJEN DOGOVOR MED DR. A. SPILIGO-JEM IN DFS, NA PODLAGI KATEREGA NAJ VOLJO VSI SAMO KANDIDATE DFS.

NE NASEDAJTE TEM SPLET-KAM! PROTI AGITATORJEM BOMO POSTOPALI PO ZAKONU!

DOBRI NASVETI!

DEMOKRISTJANSKI POSLANEC BARESI JE V KRMINU V NEDELJO 3. T. M. POZVAL SLOVENCE, NAJ VOLJO PROTI KOMUNISTOM, KI SO TOLIKO GORJA PRIZADELI SLOVENCEM.

RES JE, DA SO NAM SLOVENCEM PRIZADELI KOMUNISTI MNOGO GORJA, RES PA JE TUDI, DA NAS DEMOKRISTJANI, MED KATERE SPADA POSLANEC BARESI (BIVSI BARIC), HOČEJO UNICITI SAMO ZATO, KER TERJAMO NASE JEZIKOVNE IN DRUGE NARODNE PRAVICE! POLEG TEGA PA DEMOKRISTJANI OZIVLJAJO S SVOJO POLITIKO FASIZEM, KI ZOPET GROZILNO DVIGA GLAVO!

Ob 15. obletnici velikih uspehov

100.000 posod

„LIQUIGAS“-a

bo od 1. maja dalje odpremljenih prav tolikim družinam. Gre za 100.000 posod po 10 kg vsebine, ki jih tvrdka

„LIQUIGAS“ d.d.

brezplačno poklanja

prvim 100.000 novih naročnikov. »LIQUIGAS« je edini proizvajalec tekočih plinov.

pohitite

in posvetujte se s koncesionarko

HISTRIA

v TRSTU, ul. M. D'AZEGLIO 12 - tel. 93-733 in z njenimi razdeljalci v Trstu in na Goriškem.

Dostop na Kalvarijo

Goriška občina obvešča javnost, da je dostop na Kalvarijo zaradi cestnih del med Grojno in križiščem zaprt za promet od 4. junija t. l. dalje za dobo 30 dni. V tem času je dostop na Kalvarijo možen samo z Ločnika.

Rupa

Rupenci svetujemo gosp. Lavrihu, županu iz Doline pri Trstu, da bi se bolj zanimal za svoje občinarje, namesto da hodi v Rupo propagandirati za kominformistično listo z luksuznim avtomobilom uredništva italijanskega komunističnega dnevnika »Unitas« iz Milana, in se bahat, da je edino on zaveden Slovenec!

Rupenci smo čisto na meji in vidimo prav dobro, kaj se dogaja v komunističnem rajju.

Naj si ne beli glave gosp. Lavriha, župan iz Doline pri Trstu, katere može bomo volili mi občani občine Sovodnje! Take že ne, kot jih je pripeljal on s seboj!... Volili bomo može, ki so narodno in versko zavedni, ki so skrbni gospodarji in vzgladni družinski očetje, ki so kakor »Cebelic«, katero ima kot znak njihova tista.

Te može bomo volili mi Rupenci in vsi občani občine Sovodnje!

Rupenci

Štandrež

V nedeljo 3. t. m. je naš župnik g. Artur Zalatel prečital v cerkvi pastirsko pismo, ki ga je prejel od škofije zaradi volitev. Zaradi tega ga je po maši pred cerkvijo napadel domačin Viljem Nanut, ki je kandidat na listi DFS za pokrajinski svet. Očitno je g. župniku, da izrablja priložnost za volivno tribuno. Ni pa povedal, koliko priložnost so komunisti oskrnili in izrabili nasilno v volivno tribuno in propagando! Po demokratičnem življenju imajo tudi duhovniki pravico do besede v volivni borbi. Prav zato, ker hočejo komunisti zatreti vero!

Zal nam je, da pri nas v Štandrežu ne vlada več nekdanja sloga, ki nam je bila v pomoč! Namesto da bi slišali prav za priliko teh volitev lepe besede bratske narod-

SLOVENSKE SOLE DAJEJO NASI MLADINI PRAV ISTO IZOBRAZBO KOT ITALIJANSKE SOLE!

ne zavesti in povezanosti, moramo biti priča takim nevesnim prizorom!

Kdor se čuti prizadetega ali užaljenega zaradi besede drugih, naj se poslužiti demokratične in zakonite poti za opravičevanje samega sebe. In naj ne dela še večjega prepira in razdora!

Naš kandidat z znakom lipove vejice, g. Jožef Filej, ni na poti nobenemu! Njegovega mirnega in poštenega značaja se veselimo vsi in mu bomo tudi vsi dali naš glas v nedeljo 10. t. m. Vsi ga hvalijo kot vestnega uradnika, zavednega Slovenca in častivrednega moža.

Plešivo

Preteklo nedeljo je prišel iz Gorice neodvisni slovenski kandidat za deželne volitve v okrožju Krmin-Dolenje, da bi se predstavil volivcem.

Dva domačina, Pojarnik in Ju-

Vandalizem

V Krminu so običajni »neznanca« v noči od 28. na 29. maj razbili reklamno tablo slovenskega industrijskega Prinečja. Prepričani smo, da krivcev ne bodo našli, toda pošteti ljudje, ki so za odkrito razumevanje z nami, enoglasno obsojajo take izbruhe nestrpnega narodnega šovinizma, ki prehaja v pravi vandalizem.

Obmejni promet

Goriška trgovska zbornica je izdala v aprilu 11 uvoznih dovoljenj za skupno vrednost 15.657.500 lir. Uvozna dovoljenja se nanašajo na vprežne konje, stavbni les, drva in premog.

V istem mesecu je izdala goriška trgovska zbornica 17 izvoznih dovoljenj za skupno vrednost 19 milijonov 564.081 lir. Izvozili smo južno sadje, vrtna semena, popravljeni tovorni avtomobili, nadomestne dele za avtomobile, različne stroje, električno gradivo, kontrolne naprave, pisarniške predmete, oblačila in steklenice za lekarniško rabo.

PODPIRAJMO BORBO NASIH SOLNIKOV Z VPISOVANJEM NASIH OTROK V SLOVENSKE SOLE!

V Krminu bomo volili po svoji vesti slovenskega kandidata za deželne in slovenskega za občinske volitve.

Tovariš Zvonko pa naj reši za nas Slovence predvsem lastno sestro, ki ne razume niti besede slovenski in je italijanska učiteljica! Gospodarsko blagodat pa vidimo vsak dan pri sosednji komunistični diktaturi, ki jo je tudi on pomagal ustvariti.

GOSPODARSTVO

Vzgoja mladih trt

Opazati je, da velika večina kmetovalcev ne ravna pravilno z mladimi trtami v prvih treh letih rasti. In sicer sem opazil, da takim mladim trtam odstranjujejo vse pogankje, razen dveh glavnih, in večših celotno tudi samo enega. To je napačno! Premnogokrat že smo pisali, da so drevju — in tedaj tudi trti — listi in mladike to, kar so človeku želodec in pljuča. Kakor se človek z zdravimi, krepkimi pljuči in želodcem krepko razvija, tako se bo krepko razvijala rastlina, kateri v prvih letih rasti pustimo vse pogankje. Na ta način ima rastlina večjo možnost za vsrkavanje hrane in za razvoj vseh njenih delov: korenin in debla. Poskušnje so pokazale velikansko razliko, zlasti v razvoju korenin, pri drevju in trtah, katerim je bilo odvzeto mnogo mladik, in takim, ki jim ni bilo nič odvzeto. Razlika je bila v odstotkih, kakor je bilo več ali manj odvzetih mladik. Torej mladim trtam ne bomo odstranjevali, zlasti v prvih dveh letih rasti, prav nobene mladike. Povezali jih bomo lepo h kolu in pa škropili do poznega poletja, dokler pač rastejo.

Pravočasna košnja

Najvažnejše pri košnji trave in detelje je, da vemo, kdaj je primeren čas za košnjo. Kositi moramo ko rastline cvetijo, in sicer ko je večina trav v cvetju. Ob tem času vsebuje trava največ redilnih snovi. Ako bomo prej kosili, izgubimo na teži, ako pa bomo kasneje kosili, bomo izgubili na hranilnih snoveh, ker bo seno bolj leseno, ali kakor na splošno pravimo: pusto. Tedaj kosimo raje prej kakor pozneje, ker pri rani košnji dobimo sicer manj sena, toda bolj bogato na beljakovinah, kar je zlasti za mlado živino priporočljivo.

Deteljo pa bomo v prvi košnji: ko opazimo, da prichenja v spodnjem delu porjaveti, ker običajno v tem času detelja ne cvete.

Ce smo prisiljeni — zaradi nagnjenosti vremena — seno spraviti, ko ni še popolnoma suho, ga bomo dobro stlačili in med sklajanjem potrošali živinsko sol v razmerju 1 kg na 400-500 kg sena. Sol vsrkava vlago in ne pusti, da bi seno splesnilo.

Radio Trst II

NEDELJA, 10. junija: 9.00 Kmetijska oddaja. — 11.30 Aktualnosti. 12.00 Od melodije do melodije. 13.00 Glasba po željah. — 18.30 Oddaja za najmlajše - Zgodba o mucu Micmacu, ki je hotel postati mornar. — 21.00 Z domače knjižne police. — 22.15 Faure: Balada za klavir in orkester. PONEDELJEK, 11. junija: 13.30 Mozart: Koncert v D Duru. — 18.15 Čajkovski: Francesca da Rimini. — 19.00 Iz filmskega sveta. — 21.00 Koncert basista Petra Seldjuka. — 22.15 Parada lahkih orkestrrov.

TOREK, 12. junija: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Mamica pripoveduje. — 20.00 Slovenski zbori. — 21.00 Vzori mladini. — 22.00 Čajkovski: Simfonija št. 6. »Patetična«. — 23.00 Romance.

SREDA, 13. junija: 18.15 Saint Saens: Alžirska suita. — 19.00 Zdravniški vedež. — 20.30 Naša šola. — 21.00 Slovenski zbori, dueti in kvarteti. — 22.30 Čajkovski: Serenada v C Duru.

ČETRTEK, 14. junija: 18.15 Glasbeno predavanje. — 19.00 Slovensčina za Slovence. — 21.00 Radijski oder, nato Priljubljene melodije.

PETEK, 15. junija: 13.00 Glasba po željah. — 19.00 Pogovor z ženo. 23.30 Tržaški kulturni razgledi. 21.00 Mojstri besede. — 22.00 Beethoven: Simfonija št. 5.

SOBOTA, 16. junija: 13.10 Sramel kvintet in pevski duet. — 19.00 Programski periskop. — 20.30 Komentar vojnega položaja na Koreji. — 21.00 Sobotni varieté.

Odgovorni urednik: dr. Janko Jež
Tiska: tiskarna »ADRIA«, d. d. v Trstu

Tvrdba CITRUS

Import - Export

Trst - ul. Torrebiana 27

posreduje pošiljanje darilnih paketov ameriških rojakov v domovino
Zahtevajte pojasnila

RADIO V JUNIJU 1951

Moška, ženska in otroška kolesa
Ako kupite radioaparat pri tvrdki

RUGGERO

in postanete radijski naročniki, boste brez vsakršnih formalnosti udeleženi pri natečaju za naslednje nagrade

RADIJSKI APARATI NAJBOLJŠIH ZNAMK

Kennedy - Damaiter - Geloso - Phonola - A B C

Kdor kupi radiogramofon, bo prejel v dar album z dvanaestimi gramofonskimi ploščami. Odkupujejo se tudi rabljeni radioaparati, ki jih plačujemo po najvišjih cenah.

Na račun 1000 lir in mesečni obroki po 2000 lir

RUGGERO - Korzo Garibaldi 8 - Trst